معاون وزیر جهاد کشاورزی:
می توانیم تولید برنج را یک میلیون تن افزایش دهیم

معاون وزیر جهاد کشاورزی گفت: با آماده‌سازی زیرساخت‌ها امکان تولید حدود یک میلیون تن برنج بیشتر در کشور وجود دارد.

به گزارش خبرنگار مهر، علی‌مراد اکبری در نشستی خبری که به مناسبت دهه فجر برگزار شد، اظهار داشت: در دهه فجر امسال ۱۹۶۹ پروژه کلان و خرد در حوزه آب و خاک افتتاح می‌شود که اعتبار این پروژه‌ها مبلغی بالغ بر ۱۲۵۶ میلیارد تومان بوده و برای ۱۳ هزار نفر اشتغال ایجاد می‌کند.

وی تصریح کرد: بین ۹ تا ۱۰ میلیارد مترمکعب آب ناشی از بارش در سه استان شمالی وارد دریای خزر و از دسترس ما خارج می‌شود. با برنامه‌ای که داریم می‌توانیم بخشی از این آب‌های سبز را مدیریت کنیم.

معاون وزیر جهاد کشاورزی در بخش دیگری از سخنان خود درباره مباحث مطرح شده از سوی وزیر جهاد کشاورزی مبنی بر اینکه خودکفایی در تولید برنج از اولویت‌های این وزارتخانه در دولت سیزدهم است، گفت: ما در کشور حدود دو تا دو میلیون و ۱۰۰ هزار تن برنج تولید و بین ۸۰۰ هزار تا یک میلیون تن نیز از این محصول را وارد می‌کنیم.

اکبری با بیان اینکه در شمال کشور این پتانسیل وجود دارد که برنج را دوبار کشت کنیم، افزود: در حال حاضر این اتفاق یا نمی‌افتد یا خیلی محدود است و برای انجام چنین کاری باید زیرساخت‌ها آماده شود که تجهیز و نوسازی، زهکشی‌های زیرزمینی و یکپارچه‌سازی اراضی از جمله این زیرساخت‌ها است.

معاون وزیر جهاد کشاورزی ادامه داد: در شمال کشور در حوزه زیرساخت‌ها یا کاری انجام نشده یا اینکه میزان آن بسیار محدود بوده است. بعد از کشت اول و دوم برنج می‌توانیم در کشت سوم محصول کلزا را بکاریم و تنها جایی که برای کشت کلزا منابع آب سبز داریم، استان‌های شمالی است چرا که در این استان‌ها بیش از ۶۰۰ میلیمتر بارندگی وجود دارد و اگر در نقاط دیگر کشور بخواهیم کلزا بکاریم، باید آن را جایگزین محصولات دیگر از جمله گندم یا چغندرقند کنیم.

اکبری با اشاره به اینکه طرح مذکور آماده اجراست، افزود: با اجرای این طرح ما می‌توانیم بین ۸۰۰ هزار تا یک میلیون تن برنج اضافه‌تر در کشور تولید کنیم و علاوه‌بر این، امکان تولید ۶۰۰ تا ۸۰۰ هزار تن کلزا نیز وجود دارد. ضمن اینکه حدود سه میلیون تن علوفه می‌توانیم تولید کنیم.

معاون رئیس‌جمهور:
کشور را معطل مذاکرات نمی‌گذاریم

معاون رئیس‌جمهور گفت: مسئله پشتیبانی از ساخت چهار میلیون مسکن یک رکورد در تاریخ این کشور است و پیش از این تا به‌حال چنین موضوعی سابقه نداشته است.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از بانک عامل بخش مسکن، سید محمد حسینی درباره مسکن سازی تصریح کرد: مسئله پشتیبانی از ساخت چهار میلیون مسکن یک رکورد در تاریخ این کشور است و پیش از این تابه حال چنین موضوعی سابقه نداشته است. حتی در دوران ساخت مسکن مهر نیز این میزان ساخت مسکن در کشور برنامه‌ریزی و اقدام در جهت تحقق آن صورت نگرفته بود.

معاون امور مجلس رئیس‌جمهور با بیان اینکه دولت اهتمام جدی در ساخت چهار میلیون واحد مسکونی تا پایان دولت سیزدهم را دارد، افزود: از خارج کشور نیز برخی سرمایه‌گذاران اعلام آمادگی کرده‌اند که در زمینه ساخت سالانه یک میلیون مسکن دولت را یاری کنند.

حسینی با اشاره به بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار با فعالان اقتصادی، خبر داد: بعد از این جلسه نیز بلافاصله دولت تشکیل جلسه داده و نقشه راهبردی صنعتی و ارتقای تولید داخل طراحی و برای اجرا به دستگاه‌ها ابلاغ شد. بنابراین این عزم و اراده برای اجرای فرامین مقام معظم رهبری در دولت سیزدهم با جدیت وجود دارد.

او با اشاره به دستور اخیر رئیس‌جمهور مبنی بر تخلیه هرچه سریعتر نوار ساحلی دریای خزر توسط دستگاه‌های دولتی، گفت: در فاصله اندکی از این دستور ریاست جمهوری، معاون اجرایی رئیس‌جمهور در استان گیلان و شهرهای شمالی حاضر شده و در حال رسیدگی به نحوه اجرای این دستور است. این نشان از عزم و اراده دولت برای پیشبرد فعالیت‌ها است.

معاون امور مجلس رئیس‌جمهوری به روند فعالیت دستگاه دیپلماسی کشور به خصوص در زمینه‌های اقتصادی اشاره کرد و گفت: کشور را معطل مذاکرات نمی‌گذاریم. شرطی شدن اقتصاد به واسطه این بود که در سال‌های گذشته همه امور کشور را به مسئله مذاکرات گره زده بودند.

حسینی به برنامه‌های دولت در بخش مسکن اشاره کرد و گفت: برنامه‌ریزی برای تامین اراضی طرح نهضت ملی مسکن به استعداد چهار میلیون واحد مسکونی تا پایان سال ۱۴۰۱، تقویت اعتبارات صندوق ملی مسکن، برنامه‌ریزی برای اجرایی شدن دو میلیون مسکن تا پایان سال ۱۴۰۱، اختصاص پنج هزار میلیارد تومان برای راه‌اندازی صندوق مسکن محرومین و استفاده از ظرفیت دارایی‌های غیرمنقول وزارت راه و شهرسازی برای تقویت صندوق ملی مسکن از جمله برنامه‌های ویژه دولت در بودجه سال آینده در بخش مسکن است.

نیازمندی‌های کیهان
ادامه از صفحه ۶
گمشده – پیدا شده

برگ سبز و کمپانی دنا پلاس مدل ۱۴۰۰ پلاک ۱۶۵ ق ۸۶- ایران ۴۰ موتور ۱۵۳H۰۰۴۱۲۶۵ بدنه MEF۴۰۶۴۷۹ مفقود و اعتبار ندارد.

کارت ماشین و برگ سبز خودروی اُلدزمبیل کاتلاس مدل ۱۹۹۰ به شماره انتظامی ۴۴۹ ج ۷۲ ایران ۴۴ و شماره موتور شاسی ۶۳۴۰۰۱۲ مفقود و فاقد اعتبار می‌باشد.

برگ سبز پژو GLX مدل ۸۴ به شماره انتظامی ۸۲۴ ج ۷۶ ایران ۸۹ شماره موتور ۱۲۴۸۹۰۲۸۴۹۸ و شماره شاسی NAAM۰۱CA۱AE۲۰۷۰۷۴ بنام حسن صالحی مفقود و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.
بوئین‌زهرا

سند کمپانی خودرو سواری پراید جی‌تی‌ایکس آی به شماره پلاک ۵۸۹ ی ۲۵- ایران ۱۴ به رنگ سفید- روغنی مدل ۱۳۸۹ و شماره موتور ۳۷۰۷۱۶۲ و شماره شاسی S۱۴۱۲۲۸۹۵۷۰۶۸۲ مفقود شده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

برگ سبز خودرو سواری شخصی پراید صبا(جی‌تی‌ایکس) به شماره پلاک ۲۲۳ ج ۸۹- ایران ۱۴ به رنگ سفید شیری- معمولی مدل ۱۳۸۲ و شماره موتور ۰۰۵۸۲۰۶۸ و شماره شاسی S۱۴۱۲۲۸۲۱۳۷۶۰۹ مفقود شده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

بیانیه‌نویسی مدعیان اصلاحات به جای شرمندگی
بی‌اعتنایی غرب‌گرایان به اقتصاد مقاومتی راز افول اقتصاد در دهه ۹۰

سرویس اقتصادی-

بررسی آمارهای اقتصادی دهه ۹۰ نشان می‌دهد بی‌اعتنایی غربگرایان به سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و اصرار بر استحاله شدن در نظام اقتصاد جهانی کشور را در شرایط ناگواری قرار داده است ولی همین افراد مدعی وضعیت اقتصادی کشور شده‌اند.

اقتصاد ایران در یکصد سال اخیر حوادث گوناگونی را پشت سر گذاشته و از مسیرهای پر پیچ و خمی عبور کرده است. بوی نفت از سراسر سده اخیر به مشام می‌رسد اما عواید آن تا دهه‌ها تنها در زرق و برق کاخ‌های پادشاهی مشاهده می‌گردید. ذخایر عظیمی که زیر و روی خاک این سرزمین وجود داشته و مهمتر از آن، استعدادهایی که در دل این کشور نهفته بودند در جهت اعتلای وطن به کار بسته نمی‌شدند تا اینکه با وقوع انقلاب اسلامی فصل جدیدی به این سرزمین روی نمود.

چه استعدادهایی که در این سال‌ها جوانه زد و از همان آغاز مسیر، در کوران جنگ داغدیده شد و پس از آن به سازندگی روی آورد و در ادامه از موانع بسیاری عبور کرد و در هر مرحله‌ای چیزی به داشته‌های این مملکت افزود؛ گاز و برق و آب و جاده و... به مردمان دور و نزدیک این سرزمین رسید تا مردم هم از داشته‌های این کشور بهره‌مند گردند. دانش پزشکی و نانو و تکنولوژی‌های برتر نظامی در این کشور اوج گرفت تا انقلاب در عرصه علم و اقتصاد و خدمت‌رسانی هم معنا شود.

هر چند ریل‌گذاری انقلاب در جهت خدمت‌رسانی به آحاد مردم مستضعف قرار گرفته، اما هیچ‌گاه این مسیر هموار نبوده است؛ گاهی لوکوموتیورانان نالایق از سرعت این قطار کاستند و گاهی متوقفش کردند و در برخی موارد به عقب راندند.

اکنون که در آستانه چهل و سومین سالگرد انقلاب هستیم، می‌توان تحولات اقتصادی کشور را به نسبت دهه‌های دورتر مشاهده نمود، اما این باعث نمی‌شود بر واقعیت‌هایی که این سال‌ها به‌ویژه در یک دهه اخیر بر کشور گذشته چشم بست.

متهمان مدعی

نگفتن از این واقعیت‌ها باعث می‌شود کسانی که خود مسببان توقف و چه‌بسا عقبگرد اقتصاد ایران بوده‌اند در مقام مدعی سربرآورند؛ چه اینکه همین حالا آنچه خود و هم‌پالگی‌هایشان رقم زده‌اند را نه تنها گردن نمی‌گیرند که در مقام طلبکار آن را به گردن نظام و انقلاب می‌اندازند.

این گروه که یا خودشان در این سال‌ها به ثروت‌اندوزی روی آورده و از مردم عادی فرسنگ‌ها دور شده‌اند و یا از دولت‌هایی حمایت کرده‌اند که با سیاست‌های اقتصادی لیبرالی و فسادهای ریز و درشت زندگی را بر مردم تلخ کرده‌اند.

این قبیله که خود متهمان مشکلات امروز مردم هستند، حالا دست به قلم شده و بر حال مردم زخم خورده از سیاست‌های خودشان مویه می‌کنند که «بخش مهمی از جامعه زیر خط فقر به سر می‌برند».

همین‌ها که مستقیم یا غیرمستقیم در دولت‌های متبوعشان رانت و فساد استات اویل و کرسنت و بحران موسسات اعتباری و... شکل گرفت حالا در بیانیه‌ای که به اسم «مجمع روحانیون مبارز» و «مجمع مدرسین و محققین حوزه علمیه قم» منتشر شده و گفته می‌شود توسط خاتمی نوشته شده، به بهانه سالگرد پیروزی انقلاب نوشته‌اند: «بسیاری از مردمانی که از توطئه‌ها و فشارهای ظالمانه خارجی و نیز اشتباهات و ناکارآمدی‌های درونی رنج فراوان دیده‌اند، نسبت به اصل انقلاب دچار تردید و احیاناً بدبینی شده و امیدشان به آینده بهتر کمتر شده است و دشمنان ملت و انقلاب این بدبینی و نومیدی را تشدید می‌کنند... با تأسف فراوان لحظه به لحظه از حجم طبقه متوسط که نیروی حرکت بخش توسعه و پیشرفت هر کشوری است کاسته و به درون طبقه فقیر رانده می‌شوند و طبقه فقیر که روزبه‌روز بر حجم و عدد آن افزوده بشود همان است که بیشترین فداکاری را برای انقلاب و حفظ نظام انجام داده و بالاترین سختی‌ها را تحمل کرده است. در سوی دیگر شاهد بروز و ظهور طبقه یا افراد یا نهادهای بی‌مسئولیتی هستیم که بر امکانات خود به‌ویژه با رانت و سوءاستفاده از تحریم‌های کمرشکن می‌افزایند و کسانی هم که دارای امکانات طبیعی و مشروع بوده‌اند در این وضع و حال به‌جای سرمایه‌گذاری مطمئن در درون ترجیح می‌دهند امکانات خود را به خارج منتقل کنند.»

اینان که خود از پشت پرده از کسانی حمایت می‌کردند که ظرفیت‌های این سرزمین را به ثمن بخس فروختند و در زیر بتن مدفون ساختند، تا نه چرخ سانتریفیوژ بچرخد و نه چرخ معیشت مردم، حالا از حقوق شهروندی و افزایش افراد زیر خط فقر سخن می‌گویند.

فرصت‌سوزی بزرگ

اما حقیقت چیزی نیست که در گذر زمان مستور بماند. نیم نگاهی به آنچه در دولت‌های متبوع این گروه بر اقتصاد کشور گذشته، به‌خوبی غبار ناآگاهی را از آنچه بر سر مردم آورده‌اند کنار می‌زند.

بر کسی پوشیده نیست که بخش بزرگی از آنچه انقلاب اسلامی طی بیش از سه دهه‌اندوخته بود تا ذخیره جهش کشور در سده پیش رو باشد، در یک دهه آب رفت و در برخی موارد نابود شد.

این موضوع از نگاه سنجیده رهبر انقلاب هم دور نماند چه آنکه در دیدار اخیر با تولیدکنندگان و صنعتگران با اشاره به فرصت‌سوزی بزرگی که طی ده سال گذشته به کشور گذشت، بیان کردند: «اگر در این ۱۰ سال مسئولان با تولیدکنندگان همراهی بیشتری می‌کردند، آسیب‌ها کمتر، و موفقیت‌ها بیشتر می‌شد».

ایشان با تجلیل از کسانی که در برابر سیل مشکلات دوام آورده و اقتصاد کشور را سرپا نگه داشتند، آمارهای کلان اقتصادی دهه ۹۰ را «حقاً و انصافاً ناخرسندکننده» خواندند و با اشاره به آثار اینگونه مسائل در زندگی مردم گفتند: آمار و میزان «رشد تولید ناخالص داخلی، تشکیل سرمایه در کشور، تورم، رشد نقدینگی، مسکن، تأمین ماشین آلات و مسائل مشابه»، اصلاً خرسندکننده نیست و ضربه به معیشت مردم که مدام از آن ابراز نگرانی می‌کنیم ریشه در همین مسائل و واقعیات دارد.

رهبر انقلاب تأکید کردند: «عامل اصلی این مشکلات، صرف تحریم نیست بلکه تصمیم‌گیری‌های غلط یا کم‌کاری‌ها، باعث بخش مهمی از مشکلات بوده است».

بی‌اعتنایی به اقتصاد مقاومتی

مدعیان اصلاح‌طلبی که اینک ژست اپوزیسیون به خود گرفته‌اند و به جای شرمندگی و پاسخگویی به ملت نسخه‌های انحرافی برای رفع مشکلات می‌نویسند اصلا نمی‌گویند در قبال سیاستهای اقتصاد مقاومتی چه عملکردی داشتند. بهمن سال ۹۲ رهبر معظم انقلاب اسلامی با ابلاغ سیاست‌های کلی «اقتصاد مقاومتی» بر پیروی از الگوی علمی و بومی برآمده از فرهنگ انقلابی و اسلامی تاکید کردند و فرمودند: «اقتصاد مقاومتی خواهد توانست در بحران‌های رو به افزایش جهانی، الگویی الهام‌بخش از نظام اقتصادی اسلام را عینیت بخشد و زمینه و فرصت مناسب را برای نقش‌آفرینی مردم و فعالان اقتصادی در تحقق حماسه اقتصادی فراهم کند.»

برخی از بندهای این سیاستها عبارت بود از: افزایش قدرت مقاومت و کاهش آسیب‌پذیری اقتصاد کشور از طریق:

- توسعه پیوندهای راهبردی و گسترش همکاری و مشارکت با کشورهای منطقه و جهان به‌ویژه همسایگان.
- استفاده از دیپلماسی در جهت حمایت از هدف‌های اقتصادی.
- استفاده از ظرفیت‌های سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای.

مقابله با ضربه پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز از طریق:

- انتخاب مشتریان راهبردی.
- ایجاد تنوع در روش‌های فروش.
- مشارکت دادن بخش خصوصی در فروش.
- افزایش صادرات گاز.
- افزایش صادرات برق.
- افزایش صادرات پتروشیمی.
- افزایش صادرات فرآورده‌های نفتی.

افزایش ذخایر راهبردی نفت وگاز کشور به منظور اثرگذاری در بازار جهانی نفت و گاز و تأکید بر حفظ و توسعه ظرفیت‌های تولید نفت و گاز، به‌ویژه در میادین مشترک.

افزایش ارزش افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز، توسعه تولید کالاهای دارای بازدهی بهینه (براساس شاخص شدت مصرف انرژی) و بالا بردن صادرات برق، محصولات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی با تأکید بر برداشت صیانتی از منابع.

تقویت فرهنگ جهادی در ایجاد ارزش افزوده، تولید ثروت، بهره‌وری، کارآفرینی، سرمایه‌گذاری و اشتغال مولد و اعطای نشان اقتصاد مقاومتی به اشخاص دارای خدمات برجسته در این زمینه.

اماپس از این فرمان، حسن روحانی طی نامه‌ای دستورات ۱۱گانه‌ای را به معاون اول خود ابلاغ کرد و جهانگیری را رئیس‌این ستاد کرد تا جلسات آن به طور جدی پیگیری شود. در ادامه رهبر معظم انقلاب در جلسات مختلفی راهکارهای خود را از جمله: «عزم جدی مسئولان»، «تبدیل سیاست‌ها به برنامه‌های زمان‌بندی شده اجرایی»، «نظارت دقیق»، «رفع موانع حضور فعالان و مردم در عرصه اقتصادی» و «گفتمان‌سازی» و... را به دولت توصیه فرمودند. توجه به ظرفیت‌های داخلی از نکات مورد تاکید رهبری در اجرای اقتصاد مقاومتی بود، اما روند تلاش‌های دولت تدبیر چیز دیگری را نشان می‌داد. کم کم این تلاش‌ها کمرنگ شد. از جای خالی اقتصاد مقاومتی در کلیات بودجه ۹۴ گرفته تا اینکه رهبر انقلاب در دیدار اعضای ستاد بزرگداشت روز ملی مهندس در بهمن ۹۳ با گله از دولت فرمودند: «اقتصاد مقاومتی با تکرار زبانی به نتیجه نمی‌رسد.»

با این حال اقتصاد مقاومتی بیش از آنکه عملیاتی شود، درگیر بوروکراسی‌های اداری و بخشنامه صادر کردن بود. رئیس‌جمهور در نامه‌های متعددی به ستاد اقتصاد مقاومتی بر تدوین برنامه جامع اصلاح بانکی و توسعه اولیه بازار سرمایه، استفاده از منابع خارجی در جهت سرمایه‌گذاری و ایجاد اشتغال و... اصرار می‌کرد، اما حرکت شایان توجهی صورت نمی‌گرفت! در حالی که رهبر انقلاب تاکید داشتند: «راه علاج اقتصاد ما در لوزان و ژنو و نیویورک نیست، بلکه در داخل کشور است و ستون فقرات حل مشکلات اقتصادی کشور اقتصاد مقاومتی است و ستون فقرات اقتصاد مقاومتی تولید داخلی است.» اما دولت اعتدال نه تنها روی خوشی به تولید داخلی نداشت، بلکه تمرکز اصلی اش روی مسائل خارجی و منابع خارجی و درآمد خارجی بود. دولت تدبیر حتی حاضر نبود با حذف یارانه دهک‌های ثروتمند سالانه چهارده هزار میلیارد تومان درآمد حاصل کند. دولت انگیزه‌ای برای بازگشت معوقات بانکی که بالغ بر هفتاد هزار میلیارد تومان برآورد می‌شد نداشت! دولت حتی تلاشی برای کسب سالانه هشتاد هزار میلیارد تومان فرار مالیاتی که عمدتا مرتبط با باندهای ثروت و قدرت بود، نمی‌کرد.

افزایش ۸ برابری نقدینگی رشد تقریبا صفر

مروری بر آمارهای کلان اقتصادی در دهه گذشته علی‌رغم تأیید اظهارات رهبر انقلاب، به روشنی انحراف سیاست‌گذاران از سیاست‌های اقتصاد مقاومتی به عنوان دستورالعمل پیشرفت اقتصادی کشور را عیان می‌کند.

دنیای اقتصاد از روزنامه‌های جریان لیبرال می‌نویسد: در دوره هشت ساله ریاست جمهوری حسن روحانی حجم نقدینگی موجود در اقتصاد ایران هشت برابر شد. همچنین بالاترین رشد سالانه نقدینگی در سالیان گذشته به سال ۹۹ تعلق دارد. در زمان روی کار آمدن دولت تدبیر و امید حجم کل نقدینگی موجود در اقتصاد ایران حدود ۴۷۹ هزار میلیارد تومان و در زمان تحویل به دولت سیزدهم، حجم نقدینگی به بالغ بر سه هزار و ۷۰۵ هزار میلیارد تومان رسید. به بیان دیگر حجم نقدینگی در هشت سال ریاست جمهوری حسن روحانی ۷۰۴ درصد رشد داشته است.

همچنین به گزارش اقتصادنیوز، حجم پایه پولی بر اساس آخرین برآوردهای صورت گرفته، در پایان خرداد ماه ۱۴۰۰ به ۵۰۱ هزار میلیارد تومان رسید. در مرداد ماه سال ۹۲ زمانی که دولت یازدهم آغاز شد حجم این متغیر پولی در اقتصاد ایران در حدود ۹۵ هزار میلیارد تومان قرار داشت. بر این اساس در هشت سال ریاست جمهوری حسن روحانی پایه پولی یا پول پرقدرت بالغ بر ۴۲۲ درصد رشد داشته است، به بیان دیگر در دولت‌های یازدهم و دوازدهم ۴۰۵ هزار میلیارد تومان چاپ پول صورت گرفته است.

این حجم از نقدینگی، اصلا تناسبی با رشد اقتصادی کشور نداشته است که نتیجه آن همان تورمی است که مردم لمس می‌کنند. اقتصادآنلاین درباره رشد اقتصادی در سال‌های گذشته می‌نویسد: برآوردهای آماری دولت یازدهم و دوازدهم نشان می‌دهد که رشد اقتصادی در این دوران تقریبا صفر بوده است و رشد مقطعی در برخی سال‌ها ناشی از تولید و فروش نفت خام بوده و عملا رشدی ناشی از بازار و عملکرد واقعی اقتصاد وجود نداشت.

تورم و بیکاری

درمورد بیکاری نهاوندیان، معاون اقتصادی دولت دوازدهم در پایان دولت دوازدهم با ارائه آماری مدعی شد «در سال ۹۲ بالغ بر ۱۱۲ هزار نفر شغل ایجاد شده بود که در سال ۹۹ تعداد شغل‌های ایجاد شده منفی یک میلیون و ۱۰ هزار نفر است»، این در حالی است که اقتصاد آنلاین در این زمینه گزارش می‌دهد: علی‌رغم پول پاشی‌های متعددی که صورت گرفته روند ایجاد اشتغال در این دوره کاهش یافت و شاغلان از بازار کار خارج شدند. به عبارت دیگر نه تنها شغلی ایجاد نشد بلکه به دلایل گوناگون این تعداد از آمار شاغلان کاسته شد.

وضعیت تورم در دهه ۹۰ نیز بر اساس گزارش‌های آماری موجود، اصلا رضایت‌بخش نبوده است. بر اساس گزارش مرکز آمار در فروردین ماه ۱۴۰۰ تورم نقطه به نقطه ۵۰ درصد و در اردیبهشت ماه ۴۷ درصد هم رسیده است.

حمید طالبی، کارشناس اقتصادی می‌گوید: نرخ تورم در سال‌های اخیر به ارقام بسیار بالا رسیده و حتی رکورد ۷۵ ساله را هم شکسته است با این حال اما دولت روحانی دلیل افزایش چشم گیر تورم را تحریم و محدودیت‌های ارزی اعلام می‌کرد؛ آن‌هم درحالی که آمارها بیانگر تورم ۵۲ درصدی در ماه‌های نخست سال ۱۴۰۰ بوده است! بنابراین میراثی که در حوزه پولی از دولت دوازدهم به دولت بعدی رسید، تورم بیش از ۵۲ درصدی بود.

شکاف طبقاتی

به گفته این کارشناس، در سال ۹۲ نرخ خط فقر برای یک خانواده چهار نفره یک میلیون و ۸۰۰ هزار تومان بوده است، این مقدار در سال ۱۳۹۹ رشد ۵٫۵ برابری داشته و به ۱۰ میلیون تومان رسیده است. این درحالی است که براساس مصوبه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در سال ۱۴۰۰ عدد چهار میلیون و ۱۰۰ هزار تومان حقوق کارگران تصویب شده است.

دولت یازدهم و دوازدهم ۲۰ درصد به افراد زیر خط فقر افزوده و این نرخ را به ۳۵ درصد رسانده است. افزایش قیمت بی‌سابقه کالاهای اساسی در سال‌های قبل به گونه‌ای بود که برخی از مردم مجبور بودند ساعت‌ها در صف مرغ و گوشت بایستند.

دولت‌های یازدهم و دوازدهم در بخش مسکن هم بدترین کارنامه در همه دولت‌های پس از انقلاب را دارد. قیمت مسکن در تهران در دولت تدبیر و امید از سه و نیم میلیون تومان به ۳۰ میلیون تومان رسید و بسیاری را عملا از خرید خانه ناامید کرد. بخش قابل توجهی از این وضعیت در نتیجه اقدامات به عباس آخوندی در حد فاصل سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۷ رقم خورد. وزیری که دومین عملکرد بد در حوزه مسکن هم مربوط به او در دوره دوم دولت سازندگی است. کاهش عرضه مصرفی و افزایش تقاضاهای مصرفی و سوداگرانه، دلیل اصلی افزایش قیمت آپارتمان است.

بهانه‌تراشی

کمبود سوخت و قطعی گاز در زمستان و قطعی برق در تابستان یکی از معضلاتی بود که در دهه اخیر بیشتر به چشم آمد به طوری که علی‌رغم ناراضی کردن مردم، روند اقتصادی کشور را هم با اختلال مواجه کرد.

این وضعیت نتیجه سرمایه‌گذاری نکردن دولت در بخش نیروگاهی و پالایشگاهی بود که در دولت قبل اراده جدی برای آن وجود نداشت.

مسئولان دولت قبل برای توجیه کارهای خود بهانه‌های عجیبی می‌آوردند. بیژن زنگنه وزیر نفت در پاسخ به انتقادات فراوان درباره عدم ساخت پالایشگاه در دوره وزارت نفت خود از واژه کثافت استفاده کرد و گفت: «با توسعه فازهای پارس جنوبی ما میزان تولید گاز در کشور را از روزانه ۲۸۰ میلیون مترمکعب به ۷۰۰ میلیون مترمکعب رساندیم. این میزان تولید و گازرسانی به روستاها باعث صرفه‌جویی در مصرف فرآورده شد. با این اقدام انگار ما توانسته‌ایم ۲٫۶ میلیون بشکه نفت را در ۱۰ پالایشگاه ۲۶۰ هزار بشکه‌ای پالایش کنیم و این اقدام خوبی بود که انجام شد؛ چراکه لازم نبود با احداث ۱۰ پالایشگاه با این ظرفیت تمام کشور را به کثافت و آلودگی بکشیم.»

رضا اردکانیان وزیر نیرو هم در پاسخ به انتقادات مطرح شده از سوی او درباره اینکه ساخت صرف نیروگاه برای پاسخگویی به تقاضای ۲۰۰ ساعت مصرف، صحیح و درست نیست، منجر به اعمال فشار مافیای نیروگاه‌سازی به او نخواهد شد؟ گفت: ضعف‌های زیادی دارم، اما مطلقا اینگونه نیست که اعمال فشار را بپذیرم.

در مسکن هم عباس آخوندی وزیر وقت راه و شهرسازی با توهین به پروژه مهم مسکن مهر که میلیون‌ها ایرانی را با کمترین هزینه صاحب خانه کرده بود موجب شد قیمت مسکن چندین برابر اوائل دهه ۹۰شود. او در روز تودیعش هم گفت:افتخار می‌کنم یک مسکن هم افتتاح نکردم.

ریل‌گذاری مشکوک

علاوه‌بر آمارهایی که کارنامه دولت‌ها در دهه ۹۰ هستند، باید بر این موضوع کلیدی تصریح شود که آنچه در دولت قبل بر اقتصاد ایران گذشت، فراتر از ضعف در اجرا، که نوعی طرح‌ریزی ریل‌گذاری مشکوک بود که کشور را به سمت پرتگاه می‌برد.

بررسی این موضوع از نگاه نشریات خارجی جالب‌تر است؛ به گزارش مشرق، پایگاه «گلوبال ریسرچ» سال ۱۳۹۵ در مقاله‌ای به تحلیل سیاست‌های اقتصادی روحانی پرداخته و می‌نویسد: «این جستار، به بررسی نظری و عملی عملکرد دولت روحانی می‌پردازد. عملکردی که از یک مدل اقتصادی بهره می‌برد که منجر به بدهی، صنعتی‌شدن معلول و فلج، و توسعه وابسته می‌شود؛ بنابراین کشور از مسیر عدم وابستگی ژئوپلتیک و سیاسی منحرف می‌شود».

تکمیل پازل تحریم

بدون شک آغاز مرحله جدید تحریم‌های اقتصادی از ابتدای دهه ۹۰ یک اتفاق ویژه در اقتصاد ایران بوده است، اما به نظر می‌رسد مواجهه اشتباه دولت‌های دهم از یک‌سو و دولت‌های یازدهم و دوازدهم از سوی دیگر، به جای استفاده از این فرصت برای رها شدن از اقتصاد نفتی و مقاوم‌سازی اقتصاد، در برخی موارد تکمیل‌کننده پازل دشمن بوده است.

گلوبال ریسرچ با اشاره به «فرصت ناب تحریم برای حرکت به سمت خوداتکایی اقتصادی» می‌نویسد: که «پیشرفت علمی، تولیدی، و تکنولوژیکی ایران نشان داد که در شرایط جنگ و تحریم می‌تواند به عنوان یک کشور صنعتی ظاهر شود. حتی نشریه «اکونومیست» که مرجع و منبع نوابغ اقتصادی دنیاست، اذعان کرد که ایران دارای یک اقتصاد متنوع با بخش قدرتمند تولید است».

با وجود فرصت‌های تحریم برای اقتصاد ایران، این گزارش در ادامه تصریح می‌کند: «سیاست گشایش درهای تعامل اقتصادی روحانی و در نتیجه جاری‌شدن سیل محصولات خارجی به بازار ایران، اعتراض تولیدکنندگان داخلی به‌خصوص صاحبان صنایع کوچک که دستاوردهای تکنولوژیکی را به ارمغان آورده بودند را در پی داشت. فلسفه تجارت آزاد موجب شد که دولت به‌طور چشم‌گیر وظایف و تعهدات مربوط به کنترل محصولات وارداتی را نادیده بگیرد و کالاهایی را وارد نماید که مشابه ایرانی آن وجود داشت».

بحران صنعت‌زدایی

این مقاله می‌افزاید: «غلامحسین شفیعی -رئیس‌سابق اتاق بازرگانی ایران- در انتقاد از رویکرد استراتژی اقتصادی دولت روحانی معتقد است که آنچه که پس از رهایی از تحریم‌ها باید صورت می‌گرفت، دیده نشده و علت هم آرزوها و طرح‌های کلان اقتصادی است که در ذهن دولت وجود دارد. وی بر این باور است که دولت روحانی با نادیده گرفتن اهداف شفاف معین اقتصادی، عملا ایران را به بهشت سرمایه‌گذار خارجی بدل نموده و تولیدکننده داخلی را به انزوا و خروج از تجارت و صنعت مجبور نموده است».

به گفته این پایگاه تحلیلی، «شواهد نشان می‌دهد که اگر روحانی و دولتش همچنان به این روند ادامه دهند، قطع به یقین شاهد اتفاق ناگوار یا پدیده‌ای به نام صنعتی‌زدایی در ایران خواهیم بود، حتی اگر نیت وی و دولت‌مردانش این نباشد».

اتفاقا همین نگاه وابستگی به غرب و استحاله در نظام اقتصادی حاکم بر جهان که در سال آخر دولت دهم ریشه دواند ودر سال‌های بعد نیز به پروژه اصلی دولت تدبیر و امید بدل شد دلیل اصلی مشکلات اقتصادی دهه ۹۰ است.

مرور کوتاه آنچه در سایه برجام بر کشور گذشت، عبرت‌آموز است.

دستاوردهای برجام؛ تقریبا هیچ!

زمستان ۱۳۹۴، توافق هسته‌ای دولت تدبیر و امید با غربی‌ها تحت عنوان برجام امضا و اجرا شد. پروفسور اسماعیل حسین‌زاده، استاد بازنشسته دانشگاه دریک در توصیف آن روزها برای گلوبال ریسرچ می‌نویسد: «بلافاصله پس از اعلام رسمی اجرایی شدن توافق هسته‌ای در روز ۱۶ ژانویه ۲۰۱۶، روحانی با سفر به اروپا اقدام به خرید محصولات کلان (مثل هواپیما) با تعهد مالی بیش از ۵۰ میلیارد دلار کرد. جزییات هیچکدام از این قراردادها برای مردم ایران روشن نشد. اما یک چیز واضح است: بودجه این قراردادها از طریق استقراض خارجی تامین می‌گردد».

این مقاله با اشاره به اینکه استقراض اگر خرج پروژه‌های تولیدی مفید است اما اگر منجر به وارد کردن محصولات و بالاخص کالاهای لوکس شود، شاهد بدهی و ناتوانی در پرداخت خواهیم بود، می‌افزاید که ظاهرا روحانی و مشاوران اقتصادی وی، متوجه این اختلاف مشهود نیستند چرا که بخش اعظم این استقراض صرف واردات کالاهای غیرتولیدی شده است.

البته برجام همین هواپیماها را هم به ایران نیاورد و به گفته رئیس‌وقت بانک مرکزی ایران، دستاورد برجام «تقریبا هیچ» بود.

قدم در بی‌راهه

همان‌طور که ذکر شد، یکی از اشتباهات دولت تدبیر و امید این بود که به جای تکیه بر سیاست‌های مترقی اقتصاد مقاومتی -که حتی دست دولت را در مذاکرات هسته‌ای پرتر می‌کرد- همه تخم مرغ‌هایش را در سبد برجام گذاشته بود.

رهبر انقلاب بارهای بار این مهم را به شخص رئیس‌جمهور وقت و دولت یادآوری کردند؛ در سندی که برای تاریخ ثبت شده، مهرماه ۱۳۹۴ در آستانه امضای برجام، رهبر انقلاب در نامه‌ای به رئیس‌جمهور، پس از تأکید بر الزامات ۹ گانه اجرای برجام، با اشاره به سیاست‌های اقتصاد مقاومتی تصریح کردند که: «در خاتمه همان‌طور که در جلسات متعدّد به آن‌جناب و دیگر مسئولان دولتی یادآور شده و در جلسات عمومی به مردم عزیزمان گوشزد کرده‌ام، رفع تحریم‌ها هر چند از باب رفع ظلم و احقاق حقوق ملّت ایران کار لازمی است، لیکن گشایش اقتصادی و بهبود معیشت و رفع معضلات کنونی جز با جدّی گرفتن و پیگیری همه‌جانبه اقتصاد مقاومتی میسّر نخواهد شد».

هزینه لج‌بازی!

حسن روحانی که حیثیت خود و دولتش را به برجام گره زده و همه شئون کشور حتی رفع مشکل آب خوردن را به معطوف به برجام می‌دانست، به جای توجه به توصیه‌های دلسوزان در برابر منتقدان از تندترین عبارات استفاده می‌کرد. روحانی این لجاجت برای ادامه دادن برجام را حتی پس از خروج آمریکا از برجام هم کنار نگذاشت و به جای تغییر مسیر دولت به سمت سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، بر مسیر قبلی اصرار ورزید.

«اردیبهشت ماه سال ۹۷ دقایقی پس از آنکه دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور وقت آمریکا از برجام خارج شد، حسن روحانی از «خارج شدن یک موجود مزاحم از برجام» ابراز خوشحالی کرد، با این حال کمی بعد و به ویژه پس از سال ۹۸، او موی هر بحرانی را به ترامپ و خروجش از برجام گره می‌زد و به مردم برای «لعنت» فرستادن، آدرس کاخ سفید را می‌داد».

اما هزینه باقی‌ماندن دولت تدبیر در برجام بی‌آمریکا را مردم پرداخت می‌کردند. اقتصاد ایران در این دوره نسبت به تصمیمات ترامپ و بعد هم نسبت به آمدن یا نیامدن دموکرات‌ها و تصمیمات بایدن کاملا شرطی شد. نوسانات لحظه‌ای دلار همزمان با اخبار سیاسی آمریکا نمونه بارز این شرطی شدن بود که خسارات جبران‌ناپذیری بر پیکره تولید و تجارت کشور وارد و بازار دلالان نوسان‌گیر را داغ کرد.

حالا کسانی که خود یا از مسببان وضعیت اقتصادی امروز بوده‌اند و یا طیف حاکم بر دستگاه اجرایی را در دهه ۹۰ و در دوره‌های گذشته پشتیبانی معنوی کرده‌اند، مدعی هستند که کشور در شرایط خطیری است! کسانی که کشور را با فساد و رانت از ریل انقلاب خارج کردند باید در پیشگاه مردم جوابگو باشند، نه اینکه به خود اجازه دهند به دستاوردهای انقلاب حمله کنند.

استاندار مازندران عنوان کرد
افتتاح ۷۵۶ و کلنگ‌زنی ۸۷ پروژه در دهه فجر

ساری- خبرنگار کیهان:

۷۵۶ پروژه با صرف بیش از ۳ هزار و ۷۷۶ میلیارد تومان در دهه فجر افتتاح و عملیات اجرایی ۸۷ پروژه با اعتباری بالغ بر دو هزار و ۸۹۶ میلیارد تومان آغاز می‌شود.

سید محمود حسینی‌پور با اعلام این خبر گفت: در حوزه طرح‌های اشتغال‌زایی تولیدی، صنعتی و خدماتی ۱۱۷ پروژه با اعتباری بالغ بر یک‌هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان به بهره‌برداری می‌رسد و زمینه اشتغال‌زایی ۷۵۹ نفر فراهم می‌شود.

وی ادامه داد: در حوزه پروژه‌های عمرانی با اشتغال‌زایی برای دو هزار و ۹۵۲ نفر با افتتاح ۱۹۰ پروژه با اعتباری بالغ بر ۶۵۲ میلیارد تومان ایجاد می‌شود.

مقام عالی دولت در استان، بیان کرد: ۴۸ پروژه عمرانی شهری با اعتباری بالغ بر ۱۹۶ میلیارد تومان و در راستای اجرای طرح‌های هادی روستایی و بهسازی معابر درون روستاها، ۴۴ پروژه با اعتباری بالغ بر ۶۵ میلیارد تومان و در حوزه بهسازی راه روستایی، ۱۱ پروژه با اعتباری بالغ بر ۱۱ میلیارد تومان به بهره‌برداری خواهد رسید.

حسینی‌پور، اعلام کرد: در حوزه پروژه‌های دهیاری‌ها شامل بخش‌های خدماتی، عمرانی و بخش خصوصی، ۵۴ پروژه با اعتباری بالغ بر ۶۲ میلیارد تومان مورد بهره‌برداری قرار خواهد گرفت.

فاطمی امین:
وزارت صمت مسئولیت کیفیت خودرو را می‌پذیرد

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: گلایه‌های رهبر معظم انقلاب اسلامی در زمینه کیفیت خودرو بجاست و ما به‌عنوان وزارت صمت این مسئولیت را می‌پذیریم.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، سیدرضا فاطمی امین در گفت‌وگوی ویژه خبری سیما با اعلام اینکه سند راهبردی خودرو به‌صورت زمان‌بندی تهیه شده است، تصریح کرد: گلایه‌های رهبر معظم انقلاب اسلامی در زمینه کیفیت خودرو بجاست و ما به‌عنوان وزارت صمت این مسئولیت را می‌پذیریم.

وی درباره کیفیت خودروها اضافه کرد: در این زمینه در سطح دولت و قطعه‌سازان و خودروسازان باید کار کنیم و دو ماه است پیش‌نویس برنامه راهبردی خودرو تهیه شده است و منتظر دریافت نظرها برای نهایی کردن آن هستیم. یکی از کارها که باید در سطح دولت برای صنعت خودرو انجام شود، نظارت و شفافیت است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: ۷۰ درصد کیفیت خودرو به قطعه و ۳۰ درصد به مونتاژ و تولید نهایی بستگی دارد اما اگر خودروساز به‌موقع پول ندهد، قطعه‌ساز نیز به‌دلیل زیان، کیفیت قطعات را کاهش می‌دهد و خودروساز نیز، چون نمی‌تواند خط تولید را متوقف کند، همان قطعه بی‌کیفیت را استفاده می‌کند.

فاطمی امین با بیان اینکه حدود ۱۵ سال است مفهوم رده‌بندی در صنعت خودروسازی مطرح شده است، خاطرنشان کرد: یک خودروساز با ۸۰۰ قطعه‌ساز روبه‌رو است که اگر یک قطعه بی‌کیفیت باشد چند بخش خودرو دچار مشکل می‌شود اما با ایجاد چند مجموعه که قسمت‌های مختلف خودرو را با قطعات قطعه‌سازان مونتاژ می‌کنند می‌توان با افزایش کیفیت خودرو قیمت آن را کاهش داد و تحقیق و توسعه را توزیع کرد. ضمن اینکه سازمان استاندارد برای شماره‌گذاری خودروها ضوابطی را برای خودروسازان قرارداد که آنها پذیرفتند و تعهد دادند.

عبورصادرات غیرنفتی از ۴۰میلیارد دلار

وزیر صمت در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه ابتدای بهمن ماه میزان صادرات غیرنفتی کشور از ۴۰ میلیارد دلار عبور کرده است، گفت: برآورد ما ۴۵ میلیارد دلار صادرات تا پایان سال است.

فاطمی امین افزود: در چند ماه اخیر شش مرکز تجاری جدید در کشورهای دیگر از جمله ارمنستان و ترکیه ایجاد کرده‌ایم و دو پایانه صادراتی کشور که چالش‌هایی مانند صادرات فلفل دلمه‌ای به روسیه را حل می‌کند، فعال شده است. در این پایانه‌ها مسئله کیفیت و آزمایش محصول‌های صادراتی ساماندهی می‌شود.

وزیر صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: شش رایزن اقتصادی داشتیم که در چند ماه اخیر چهار رایزن اضافه شده است. همچنین صادرات فنی و مهندسی نیز از ۷۰۰ میلیون دلار در سال گذشته به یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار افزایش یافته و بازگشت ارز هشت درصد بیشتر شده است. ضمن اینکه از زمان روی کار آمدن دولت سیزدهم ۶۵۰ مورد تهاتر انجام و رویه‌های واردات در برابر صادرات به‌شدت تقویت شده است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با تأکید به اینکه در برنامه‌ریزی باید طراحی به اجرا متصل شود، اضافه کرد: به‌عنوان نمونه هیچ‌کس با استفاده از شرکت‌های دانش‌بنیان مخالف نیست، اما سازوکاری که این کار را اجرایی کند، طراحی نشده است.

اقتصاددان مشهور ایرانی:
ایران اصلاحات اقتصادی را مشروط به لغو تحریم‌ها نکند

یک اقتصاددان مشهور ایرانی گفت: ایران اصلاحات اقتصادی را مشروط به لغو تحریم‌ها نکند.

به گزارش خبرگزاری تسنیم،هاشم پسران که در دهه گذشته میلادی، چهارمین اقتصاددان برجسته جهان بود و اکنون نیز جزو اقتصاددانان برتر دنیاست در گفت‌وگویی اظهار داشت: همیشه این را گفتم، نباید منتظر رفع تحریمی که می‌دانیم طولانی است و ممکن است ابدی باشد، بمانیم. شما وقتی یک نظام اقتصادی را نگاه می‌کنید نمی‌آید بگویید اگر من یک شغل خیلی خوبی بگیریم وضعم چطور می‌شود، بلکه ممکن است آن شغل را نگیرید.

او افزود: در اقتصاد ایران هم کسانی که مدیریت می‌کنند نمی‌توانند بگویند ما صبر می‌کنیم تحریم مسائلش حل بشود، ما مسائل دیگر اقتصادی ایران را حل می‌کنیم. ایران دلیل ندارد روابط خودش را با کشورهای خلیج‌فارس و کشورهای دیگر دنیا حسنه نکند.

این اقتصاددان برجسته تصریح کرد: من مدتی در آمریکا زندگی کردم؛ کنگره هیچ وقت نمی‌آید یک قراردادی که دولت آمریکا با ایران بسته را تصویب بکند؛ کنگره تصویب بکند سنا تصویب نمی‌کند. بنابراین اینکه ما بخواهیم فکر بکنیم رژیم فعلی ایران می‌تواند با دولت آمریکا روابط حسنه داشته باشد، من وارد امور سیاسی نمی‌شوم ولی به نظرم بعید است.

پسران افزود:از نظر اقتصادی من آن را عامل مهمی قرار نمی‌دهم، اقتصاد ایران باید در یک حالت نه تحریم خیلی سطح بالا، تحریم را بیاورد پایین و در شرایط محدودی و سیاست خودش را با آن سطح تحریم تعادل برقرار بکند. ایران و مردم ایران نمی‌توانند منتظر بمانند که رابطه‌شان را با آمریکا حسنه بکنند.

او ادامه داد: این شرایط بدتر نمی‌شود از نظر روابط خارجی. شاید یک کمی هم بهتر بشود. نمی‌گوییم برداشته می‌شود اما باید اصلاحات اقتصادی به اجرا گذاشته شود، منتظر نمانند که تحریم از بین برود. نمی‌توانند بگویند چون الآن ما تحریم هستیم نمی‌توانیم این سیاست‌ها را اجرا کنیم، باید یواش‌یواش بعضی از سیاست‌ها اجرا بشود ولی اینکه هیچ وقت شروع نکنیم ۱۰ سال دیگر هم می‌گذرد و این مسائل را خواهیم داشت و وضع بدتر خواهد شد.

محمدهاشم پسران متولد ۱۰ فروردین ۱۳۲۵ شیراز، چهارمین اقتصاددان برتر جهان در سال ۲۰۱۰ و جزو اقتصاددانان برجسته جهان در حال حاضر است. او استاد تمام دانشگاه کمبریج در سال‌های ۱۹۸۸ تا ۲۰۱۲ بود. وی از حیث تعداد استناد به مقالات اقتصاددان تراز اول اروپایی در فاصله سال‌های ۱۹۹۳ تا ۱۹۹۶ در رتبه نوزدهم قرار داشت.

جدول نرخ سکه و ارز

نوع سکه	قیمت (به تومان)
سکه تمام طرح جدید	۱۲/۱۵۶/۰۰۰
سکه تمام طرح قدیم	۱۱/۹۴۶/۰۰۰
نیم سکه	۶/۷۸۰/۰۰۰
ربع سکه	۳/۷۸۰/۰۰۰
گرمی	۲/۲۷۹/۰۰۰
هر گرم طلای ۱۸ عیار	۱/۲۱۶/۴۰۰
نوع ارز	
دلار	۲۷/۴۰۰
یورو	۳۰/۸۷۲
پوند	۳۷/۳۱۸
لیر ترکیه	۲/۰۵۰
درهم امارات	۷/۵۱۷
دینار عراق	۱۸/۷